

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003518

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Берестень Артем Валерійович

2. Artem Beresten

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-6148-3453

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 07-08-2026

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14328

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.01.11, 10.01.02

Тема дисертації:

1. Трансформація юридичної практики в Україні в аспекті європейської інтеграції: теоретико-правова характеристика
2. Transformation of Legal Practice in Ukraine in the Context of European Integration: A Theoretical and Legal Characterization

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено комплексному теоретико-правовому дослідженню трансформації юридичної практики в Україні в умовах європейської інтеграції. У роботі викладено результати системного аналізу змін, що відбуваються у правовій системі України під впливом євроінтеграційних процесів, визначено теоретико-методологічні засади трансформації юридичної практики в умовах зближення правової вітчизняної правової системи з європейським правовим простором, виокремлено і охарактеризовано основні напрями її розвитку, а також окреслено перспективи вдосконалення національних моделей правничої діяльності з урахуванням імплементації правових стандартів Європейського Союзу. У розділі 1 містяться результати комплексного аналізу теоретико-методологічних засад трансформації юридичної практики в Україні як складного соціально-правового феномену в умовах європейської інтеграції, впливу глобалізаційних змін, розвитку цифровізації та правового режиму воєнного стану. Охарактеризовано ключові науково-методологічні

підходи до дослідження трансформації юридичної практики. Зокрема, особливу увагу приділено соціально-правовому, аксіологічному, герменевтико-догматичному, системно-комплексному, компаративістському та євроінтеграційному. Розкрито правову природу та особливості формування міждержавних правових стандартів юридичної діяльності на рівні Європейського Союзу. Особливу увагу приділено правовому доробку Європейського Союзу у сфері правосуддя, доступу до правової допомоги, захисту прав потерпілих, медіації, фінансового моніторингу та організації правничої діяльності. Досліджено функціональну роль інституцій Європейського Союзу, Ради Європи та професійних організацій у формуванні стандартів юридичної практики. Охарактеризовано пріоритетні сфери, у яких юридична діяльність потребує європеїзації. Зокрема, такі: удосконалення антикорупційної політики, реформування судової системи, реформування діяльності адвокатури, розвиток системи безоплатної правничої допомоги, імплементація антидискримінаційних стандартів у діяльність органів влади, удосконалення механізмів протидії відмиванню коштів, розвиток електронного правосуддя, цифровізація правничої діяльності та оновлення юридичної освіти. У розділі 2 досліджено європейську інтеграцію як чинник трансформації юридичної практики в Україні. Проаналізовано вплив євроінтеграційного курсу держави на правотворчу діяльність, правозастосування та реформування системи правосуддя. Встановлено, що інтеграція правових цінностей Європейського Союзу, зокрема демократії, верховенства права, поваги до прав і свобод людини, рівності, правової визначеності та належного урядування, є ключовим напрямом модернізації національної правової системи. Як приклад трансформації юридичної практики під впливом процесів європейської інтеграції, розкрито еволюцію нормативного регулювання правотворчої діяльності в Україні. Проаналізовано сучасний етап її розвитку у контексті гармонізації національного законодавства з правом Європейського Союзу. Проаналізовано трансформацію цілей і змісту правозастосування під впливом процесів європейської інтеграції. Встановлено, що сучасна правозастосовна діяльність в Україні поступово набуває рис інтегративного та динамічного процесу, який виходить за межі суто внутрішнього права та включає міжнародні й європейські стандарти як безпосередні орієнтири. Значну увагу приділено аналізу трансформації судової практики як центрального елементу юридичної діяльності. Встановлено, що сучасна судова практика в Україні поступово переходить від формально-догматичного підходу до принципово-орієнтованого, заснованого на верховенстві права, практиці Європейського суду з прав людини, посиленні мотивування судових рішень та оцінці соціальних наслідків правозастосування. Окремо проаналізовано вплив на еволюцію юридичної практики судової реформи в Україні після 2014 р., включаючи конституційні зміни 2016 р., оновлення законодавства про судоустрій і статус суддів, створення антикорупційної інституційної інфраструктури, формування та розвиток спеціалізованих антикорупційних органів, а також подальші етапи оновлення органів суддівського врядування. У контексті оцінки євроінтеграційного поступу України розглянуто вплив Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, набуття Україною статусу кандидата на членство в Європейському Союзі, а також процесу скринінгу законодавства на розвиток правової системи. Проаналізовано національне законодавство, що забезпечує європеїзацію юридичної практики, законодавство у сфері запобігання корупції, запобігання та протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, законодавство про судоустрій і статус суддів, а також нормативні акти, що регулюють діяльність спеціалізованих антикорупційних органів. Підсумовано, що трансформація юридичної практики в Україні є багатовимірним і тривалим процесом, який охоплює інституційні, нормативні, функціональні, технологічні та ціннісні зміни.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive theoretical and legal study of the transformation of legal practice in Ukraine in the context of European integration. The work presents the results of a systematic analysis of the changes taking place in the legal system of Ukraine under the influence of European integration processes. Chapter 1 contains the results of a comprehensive analysis of the theoretical and methodological foundations of the transformation of legal practice in Ukraine as a complex socio-legal phenomenon in the context of European integration, the impact of globalization changes, the development of digitalization and the legal regime of martial law. The key scientific and methodological approaches to the study of the transformation of legal practice are characterized. In particular, special attention is paid to the socio-legal, axiological, hermeneutic-dogmatic,

systemic-complex, comparative, and European integration approaches. Particular attention is paid to the legal acquis of the European Union in the field of justice, access to legal aid, protection of victims' rights, mediation, financial monitoring, and the organization of legal activity. The functional role of the institutions of the European Union, the Council of Europe and professional organizations in the formation of standards of legal practice is studied. The priority areas in which legal activity requires Europeanization are characterized. In particular, these are: improving anti-corruption policy, reforming the judicial system, reforming the activities of the bar, developing a system of free legal aid, implementing anti-discrimination standards in the activities of government bodies, improving mechanisms for combating money laundering, developing e-justice, digitizing legal activity, and updating legal education. Chapter 2 explores European integration as a factor in the transformation of legal practice in Ukraine. The impact of the state's European integration course on law-making, law enforcement, and the reform of the justice system is analyzed. It has been established that the integration of the legal values of the European Union, in particular democracy, the rule of law, respect for human rights and freedoms, equality, legal certainty, and good governance, is a key direction of modernization of the national legal system. As an example of the transformation of legal practice under the influence of European integration processes, the evolution of the regulatory regulation of law-making activity in Ukraine is revealed. The current stage of its development is analyzed in the context of harmonization of national legislation with European Union law. The transformation of the goals and content of law enforcement under the influence of European integration processes is analyzed. It has been established that contemporary law-enforcement activity in Ukraine is gradually acquiring the features of an integrative and dynamic process that goes beyond purely domestic law and includes international and European standards as direct guidelines. Considerable attention is paid to the analysis of the transformation of judicial practice as a central element of legal activity. It is established that modern judicial practice in Ukraine is gradually moving from a formal-dogmatic approach to a principle-oriented one, based on the rule of law, the practice of the European Court of Human Rights, strengthening the motivation of judicial decisions and assessing the social consequences of law enforcement. The impact of the judicial reform in Ukraine after 2014 on the evolution of legal practice is separately analyzed, including the constitutional amendments of 2016, the updating of legislation on the judiciary and the status of judges, the creation of an anti-corruption institutional infrastructure, the formation and development of specialized anti-corruption bodies, as well as further stages of the renewal of judicial governance bodies. In the context of assessing Ukraine's European integration progress, the impact of the Association Agreement between Ukraine and the European Union, Ukraine's acquisition of candidate status for membership in the European Union, and the process of legislation screening on the development of the legal system is considered. National legislation ensuring the Europeanization of legal practice is analyzed, legislation in the field of corruption prevention, prevention and counteraction to the legalization of proceeds of crime, legislation on the judiciary and the status of judges, as well as normative acts regulating the activities of specialized anti-corruption bodies. It is concluded that the transformation of legal practice in Ukraine is a multidimensional and long-term process encompassing institutional, normative, functional, technological, and value-based changes.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Берестень А. Європейська інтеграція України як чинник трансформації юридичної практики (теоретико-правовий аспект). Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право».

2023. № 35. С. 8–14. DOI: <https://doi.org/10.26565/2075-1834-2023-35-01> URL:

<https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/21532/21072>.

- Берестень А. Адвокатська практика в Україні в аспекті впровадження загальноєвропейських стандартів організації юридичної діяльності (теоретико-правовий аспект). Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право». 2023. № 36. С. 8–15. DOI: <https://doi.org/10.26565/2075-1834-2023-36-01> URL: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/22429/21354>.
- Берестень А. Універсальні цінності Європейського Союзу як правові стандарти правотворчої діяльності в Україні (теоретико-правовий аспект). Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право». 2024. № 37. С. 28–34. DOI: <https://doi.org/10.26565/2075-1834-2024-37-02> URL: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/23313/21627>.
- Берестень А. В., Прокопенко В. Ю., Комарницький В. М., Григорчук М. В., Актуальні питання нормативно-правового забезпечення митного законодавства в Україні в умовах євроінтеграції (теоретико-правовий аспект). Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2024. № 1. С. 88–92. DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-1-18> URL: <https://apie.org.ua/uk/aktualn%d1%96-pitannya-normativno-pravov>.
- Прокопенко В. Ю., Григорчук М. В., Комарницький В. М., Берестень А. В. Особливості регулювання митної справи в Україні в умовах Євроінтеграції. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 4. С. 749–751. URL: https://www.lsej.org.ua/4_2024/182.pdf DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-4/180>.
- Берестень А. В. Аспекти трансформації громадянського суспільства в Україні в умовах активізації Євроінтеграції. Конституційне право ЄС в аспекті євроінтеграції України: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 року). Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2023. 372 с.
- Берестень А. В. Становлення юридичної практики в Україні в аспекті забезпечення прав і свобод особи. Актуальні проблеми міжнародного права: Всеукраїнська науково-практична конференція (м. Харків, 10 березня 2023 року): збірник матеріалів / за ред. Т. Л. Сироїд, О. А. Гавриленка, В. М. Шамраєвої. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2023. 244 с.
- Берестень А. В. Трансформація нормативно-правового забезпечення економічної безпеки України в аспекті євроінтеграції. Економічна безпека: організаційно-правові, інформаційно-аналітичні та оперативно-розшукові засади : збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ірпінь, 16 травня 2024 року) / відп. за вип. Є. Ю. Колосовський. Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. 484 с.
- Берестень А. В. Європейські стандарти функціонування судової влади в аспекті реформування національної правової системи України. Права людини в правовій системі ЄС: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених (м. Харків, 26 квітня 2024 року). Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2024. 250 с.
- Берестень А. В. Реформа митного законодавства України в умовах Євроінтеграції: теоретико-правовий аспект та юридична практика. Розвиток митної справи України: захист національних інтересів та сприяння реформам: збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Ірпінь, 16 травня 2025 року). Ірпінь: Державний податковий університет, 2025. 383 с. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/bitstreams/3b977fd5-5b47-41cf-84e9-d427c3c596d6/download>.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Передерій Олександр Сергійович
2. Oleksandr Perederii

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4898-876X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Анатолій Євгенійович
2. Anatolii Shevchenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2663-9892

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дідич Тарас Олегович
2. Taras Didych

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2442-8138

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Григоренко Євген Іванович

2. Yevhen Grygorenko

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5305-1712

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сироїд Тетяна Леонідівна

2. Tetiana Syroid

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8165-4078

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Серьогін Віталій Олександрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Серьогін Віталій Олександрович

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Шевченко Андрій Олександрович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна